

Dziecko ze spektrum autyzmu - nauka zdalna w domu.

Porządkowanie przestrzeni

1. **Czytelnie oznacz miejsce do nauki** w domu (wykorzystaj istniejący lub stwórz własny piktogram, napis).
2. **Usuń zbędne bodźce** (wzrokowe, słuchowe, zapachowe, dotykowe) np. niepotrzebne przedmioty, niezwiązane z nauką, odbijające światło płaszczyzny, pachnące rośliny itp. Staraj się nie prowadzić rozmów przez telefon podczas nauki dziecka, wyłącz dźwięk w telefonie. Pamiętaj, na lekcji nie wolno korzystać z telefonów komórkowych!
3. **Uporządkuj pomieszczenie**, w którym odbywa się nauka dziecka. **Usuń zbędne przedmioty**, które mogą rozpraszać dziecko wzrokowo i kinetycznie (np. kwiatki z parapetu, kubek, na biurku, stole, przy którym siedzi). Pamiętaj, to teraz miejsce do nauki.
4. **Zasłoń** to, co może odwracać uwagę dziecka (np. półki z książkami, zabawkami), szafki z różnymi bibelotami. Przedmioty, które nie przeszkadzały podczas pozaszkolnej aktywności domowej dziecka mogą je rozpraszać w trakcie obowiązkowej, w obecnej sytuacji, nauki w domu. Rozważ **rozłożenie** parawanu, aby stworzyć dziecku "przestrzeń szkolną".
5. **Umieść w widocznym dla dziecka miejscu jedną tablicę korkową, "szkolną"**, na której przypinaj czynności związane tylko z nauką: harmonogram, listę, plan zadań na obecny dzień, ale także **plan przerw** z informacją, co dziecko powinno podczas przerwy od nauki robić (dwie, trzy czynności do wyboru, pamiętaj o możliwości skorzystania z toalety, o częstym myciu rąk). Czynności na dzień następny przypinaj zawsze po zakończeniu nauki w dniu bieżącym. Pozwoli to dziecku uzyskać informacje, co się będzie działo jutro i zapewni poczucie bezpieczeństwa.
6. **Ustal, ile czasu** będzie przeznaczony w danym dniu na naukę, poinformuj o tym dziecko, przypnij taką informację na tablicy.
7. **Wycisz pomieszczenie** – na ile to możliwe (zamknij drzwi, okno, naoliw skrzypiące drzwi itp.).
8. **Ustal miejsce wyciszenia w domu**, jeśli jest konieczne. Może to być kawałek białego prześcieradła położony w kącie z poduszką w neutralnym kolorze. **Ustal zasady**, ile razy dziecko może podczas lekcji udać się do miejsca wyciszenia. Określ też **czas pobytu** w miejscu wyciszenia: przy pomocy klepsydry (często są dostępne w różnych grach planszowych) lub timera, albo stopera w telefonie.

Po co porządkujemy przestrzeń?

- ułatwiamy dziecku koncentrację – pamiętaj, dla dziecka to też nowa sytuacja: szkoła w domu!;
- wspomagamy samodzielność (np. dziecko łatwiej i szybciej będzie pracować, jeśli materiały będą znajdowały się w stałym miejscu);
- zmniejszamy niepokój dziecka,
- ułatwiamy przewidywanie, co i gdzie będzie się działo – tym samym zwiększamy szansę na współpracę;
- zwiększamy szansę na poprawne zachowania, zmniejszamy prawdopodobieństwo zachowań niepoprawnych.

*Opracowała Anita Wieloch
na podstawie książki McClannahan L. E., Krantz P. J., (2016), Plany aktywności dla dzieci
z autyzmem. Uczenie samodzielności, Gdańsk: Instytut Wspomagania Rozwoju Dziecka
oraz informacji ORE i własnego doświadczenia.*